

02 August 1944 - 02 August 2024 80 Years' Samudaripen 08 April International Roma Day

*Presentatie van Michelle Mila Duodu voor Artikel 1 Midden Nederland, Scholen in de Kunst, Amersfoort 08 april 2024
Powered by India ki Rasta*

Geschiedenis in het kort

- Roma, Sinti en andere Romani stammen komen voor het grootste deel uit India volgens historische bronnen, meer dan 1000 jaar geleden uit India gereisd naar onder andere Europa – redenen zijn divers
- Roma en Sinti wonen in heel Europa en andere delen van de wereld
- De algemene taal is het Romanes, in diverse varianten gesproken
- Romanes is verwant aan de oude Indiase taal Sanskriet
- Men heeft verschillende religies, zoals bijvoorbeeld islamitisch en christelijk
- Er zijn verschillen qua regio en land maar ook eenheid
- Prachtig cultureel erfgoed, bijdragen aan de samenlevingen qua kennis en ervaringen die vaak niet gezien en gehonoreerd worden, respect voor tradities ook in de actualiteit. Het respect voor ouderen is zeer belangrijk.
- De gedeelde geschiedenis in Europa: Samudaripen - dit jaar 80 jaar geleden

Korte toelichting van achtergronden

- Roma en Sinti zijn aan elkaar verwant (India e.o.) en hebben een gedeelde geschiedenis.
- Reizigers of Woonwagenbewoners zijn niet verwant aan Roma en Sinti en zijn Nederlandse mensen die sinds enkele generaties in woonwagens wonen, zij hadden toen reizende beroepen. Zij zijn geen oorlogsslachtoffers geweest van de Samudaripen, alleen Roma en Sinti.
- Roma, Sinti en Reizigers zijn de drie bevolkingsgroepen die toegang (zouden moeten) hebben tot een standplaats op een woonwagenlocatie. In de praktijk hebben Reizigers en Sinti toegang en enkele Roma die al voor de Tweede Wereldoorlog in Nederland woonden; ook voor hen allen is het moeilijk om een standplaats te krijgen zeker door het zogeheten “uitsterfbeleid”.
- Roma van na de Tweede Wereldoorlog, met name zij die vanaf de jaren ‘70 arriveerden met caravans, hebben geen enkele toegang tot een standplaats dus hier is zeker aandacht voor nodig want zij hebben geen keuzevrijheid van huisvesting en moeten in huizen en flats wonen. In de vroege jaren ‘80 werden zij gedwongen om in huizen en flats te gaan wonen omdat zij anders geen verblijfsvergunning zouden krijgen. Een aantal Roma zijn ook gedwongen op het vliegtuig gezet naar de Verenigde Staten omdat men hier niet wilde hebben, de zogeheten “KLM-Roma”
- Ondanks het Beleidskader van 2018, waar Roma, Sinti en Reizigers waarin staat dat deze groepen recht hebben op een standplaats en een eerlijke toegang daartoe is het in de praktijk nog niet geregeld en staat het alleen op papier
- Het stigma is er nog steeds; als men Roma of Sinti is en men woont op een woonwagenlocatie dan wordt men gediscrimineerd én om afkomst én om de huisvesting. Als men Reiziger is wordt men gediscrimineerd om de huisvesting d.w.z. wooncultuur en niet om afkomst dan wel etniciteit zoals bij Romani volkeren wel het geval is

International Roma Day

8 April Worldwide

- Elk jaar op 8 april is het wereldwijd Roma Dag
- Wereldwijde viering van cultuur, taal en identiteit van Roma, trots over de hele wereld en altijd met oog voor de geschiedenis
- Aandacht voor Roma Grassroots Activisme
- Dit jaar valt het in het Herdenkingsjaar van de Samudaripen 80 jaar geleden waardoor er extra aandacht is voor herdenken
- Wij zien dat de geschiedenis zich herhaalt en zijn alert
- Een dag van h(er)kenning, verbinding en kracht

Herdenken en antiziganisme bestrijden

Herdenkingsjaar 80 Jaar Samudaripen

- Wat is de geschiedenis van Samudaripen, hoe kwam het tot de Roma Holocaust?
- Evenals dat wat Joden hebben meegemaakt voorafgaand de Shoah, ging er voor Roma en Sinti tevens een eeuwenlange vervolgingsgeschiedenis aan vooraf, met antiziganisme en Romahaat in heel Europa, politiek en samenleving – er was allang racistische wetgeving jegens hen
- Het naziregime en de collaborateurs hebben dit als voedingsbodem gebruikt en verder gebracht tot moord met voorbedachte rade met alle verschrikkelijke gevolgen van dien voor deze bevolkingsgroepen
- Men stond erbij en men keek ernaar hoe velen werden “afgevoerd”...gedeporteerd...
- In de nacht van 2 augustus 1944 werden het zogenoemde “Zigeunerlager” van Auschwitz ontruimd en werden de gezinnen, circa 3000 mensen, in een nacht vergast...
- Wereldwijd symbool voor de Roma Holocaust – Samudaripen, de massamoord – genocide op Roma
- Herdenken doen wij elke dag
- Blijvend Herdenken is en blijft nodig, zeker als je de actuele situatie waarneemt en meemaakt...
- Geef het respect aan de nabestaanden van oorlogsgetroffenen om te herdenken hoe zij dit wensen
- Roma, Sinti en Joden zijn vermoord om hun afkomst en niet om andere redenen – daarom is het niet wenselijk om deze Herdenkingen (Samudaripen en de Shoah) te verweven in het algemeen herdenken of met andere Herdenkingen – het respect en het eerbetoon moet hiervoor blijven om recht te doen

Razzia in Nederland mei 1944

- Landelijke razzia op 16 mei 1944 waar Roma en Sinti werden opgepakt (verraad door de “huisagent die op de koffie kwam”)
- Vrijdag 19 mei 1944 gingen in totaal 245 Roma en Sinti vanuit Westerbork op transport. Op 21 mei kwam deze trein met 18 wagons aan in Auschwitz-Birkenau. Roma en Sinti gingen naar een speciaal ‘Zigeunerlager’. In die periode zaten duizenden Roma en Sinti uit heel Europa hierin opgesloten.
- Eind juli 1944 begonnen de nazi’s met het ontruimen van het ‘Zigeunerlager’: in de nacht van 2 augustus, bijna 3000 Roma en Sinti mannen, vrouwen en kinderen werden in deze nacht vergast...

Racistische aanvallen op Roma

Racistische aanvallen op Roma

Fransen studenten protesteerden tegen de uitzetting van een Romani scholiere van 15 die werd opgepakt tijdens een schoolreis om haar en haar familie uit te zetten - 2013

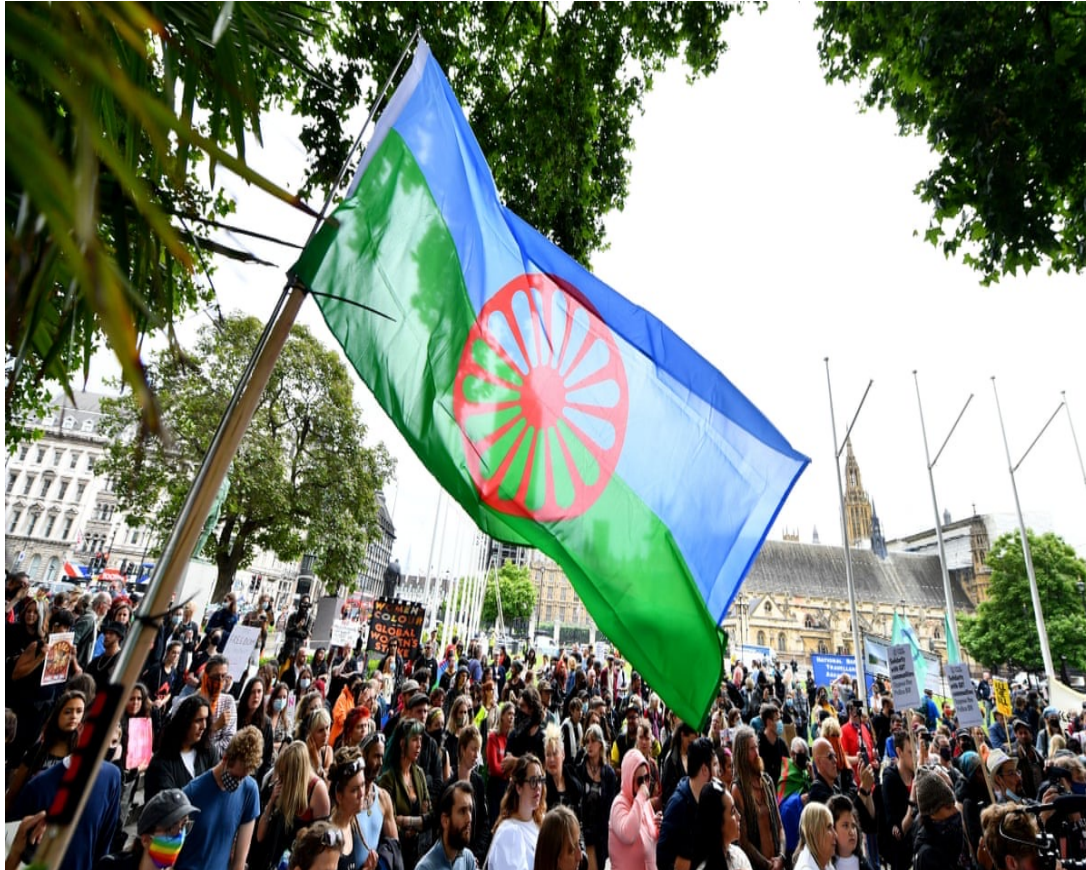

Protesten tegen collectieve uitzettingen oftewel deportaties van Roma

Black Lives Matter en Roma Activisme Wereldwijd - 2020

Allianties tegen alle vormen van racisme

BLACK LIVES MATTER
ROMA LIVES MATTER

rasszizmus + szolidaritás

Antiziganisme en Romahaat in Nederland – Voorbeelden

- Etnische registratie, etnisch profileren, het verbranden van heilige boeken, groeiend racisme jegens mensen met een migratieachtergrond inclusief groeiend antiziganisme in dit kader over heel Europa en ook in Nederland, politieke ontwikkelingen.
- De Toeslagenmisdaad is een van de actuele voorbeelden waarbij etniciteit en nationaliteit de basis vormden – institutioneel racisme - naast alle dagelijkse voorbeelden zoals het gevolgd worden in een winkel zodra men ziet of men denkt te zien wat jouw afkomst is
- Staatloosheid, mensen nog steeds geen paspoort, worden weggestuurd bij balies en de rechtspositie geschonden
- Kinderen die niet kunnen vertellen dat zij Roma zijn anders krijgen zij geen werk en/of komen zij niet in bepaalde opleidingen die zij willen volgen, zij worden nog steeds onderschat en gestigmatiseerd

Roma geconfronteerd met staatloosheid

- De volgende actuele feiten zijn het meest tastbaar als uitingen van antiziganisme:
- Roma die al bijna meer dan 50 jaar in Nederland legaal verblijven krijgen nog steeds geen Nederlandse nationaliteit – bij het aanvragen worden zij al bij de balie weggestuurd
- Kinderen en kleinkinderen vererven staatloosheid die tot tenminste in de derde generatie voortduurt
- Roma die staatloos zijn en/of geregistreerd zijn met “nationaliteit onbekend” maken amper kans op de Nederlandse nationaliteit terwijl ieder mens recht heeft op een nationaliteit
- Zij krijgen slechts een vreemdelingendocument en ondervinden dagelijks hinder hiervan bij werkgevers, op scholen, als men wil gaan reizen et cetera
- Vluchtelingen op zich maken al veel ellende mee en Roma die vluchteling zijn worden niet gezien als vluchteling en niet geholpen en/of zij komen in allerlei dwang- en drangtrajecten terecht met het risico dat hun kinderen afgepakt worden door instituties
- Degenen die wel iets bereikt hebben in de samenleving durven er vaak niet voor uit te komen dat zij Roma zijn; niet dat zij niet trots zijn maar door de algehele sfeer van antiziganisme
- Eeuwenlang zijn Roma tot staatlozen gemaakt en dit moet opgelost worden zonder voorwaarden daaraan te verbinden en het ingewikkeld te (blijven) maken
- De volgende generatie staatloze kinderen is er al, hoe lang moet dit nog duren???

Vreemdelingendocument en Dierenpaspoort

Oorlogstrauma's herleven

- **Politie ‘betreurt’ aanbrenge van cijfers op handen Sinti**
- ‘Onacceptabel’ , zegt de Sinti-gemeenschap over de manier waarop de mobiele eenheid drie van haar leden in Rijswijk heeft behandeld....
- **[Van onze verslaggever Bart Jungmann](#)** 4 juli 2007, 02:46
- **<https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/frankrijk-start-met-deportatie-roma-volk-2010>**
- **Roma Etnische registratie in Nederland 2010 artikel Veerle Vroon**
- **“Roma worden weer zigeunerboeven” antiziganisme wordt normaal gevonden 2013**
- **<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3192970/politiecontrole-loopt-uit-de-hand-familie-filmt-vechtpartij-tussen-zoon-en-agent>** 2020
- **“Op dit moment wonen er in Nederland naar schatting enige honderden Roma die geregistreerd staan met nationaliteit onbekend of als staatloos. Deze Roma hebben minder rechten dan personen die wel een nationaliteit hebben.” 2022**

Resultaten Roma Grassroots Activisme in Nederland

35570 VII, nr. 26 - Motie Öztürk over de bestrijding van het antiziganisme meenemen in de bredere aanpak van racisme en discriminatie - Vaststelling begroting Binnenland Zaken en Koninkrijksrelaties 2021 - Hoofdinhoud

Deze motie werd op 15 oktober 2020 ingediend door het Tweede Kamerlid [Selçuk Öztürk \(DENK\)](#) i bij de behandeling van het wetsvoorstel [Vaststelling begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2021](#).

Het zgn. dictum luidt als volgt:

verzoekt de regering, om de bestrijding van het antiziganisme mee te nemen in de bredere aanpak van racisme en discriminatie.

Roma Belangenbehartiging op politiek niveau

- “Zo vindt DENK onder andere dat er in Nederland specifieke aandacht moet zijn voor antiziganisme: racisme en discriminatie tegenover Roma- en Sinti-volkeren.”
- Pas in 2020, meer dan 75 jaar na de Roma Holocaust/Samudaripen werd het specifieke racisme jegens Roma en Sinti officieel erkend in Nederland dankzij een aangenomen motie van DENK
- Antiziganisme inclusief het issue staatloosheid is op de politieke agenda gezet dankzij de jarenlange vrijwillige belangenbehartiging van Romani grassroots activisme
- Activiteiten van Roma organisaties zijn onder meer belangenbehartiging, vertegenwoordiging en individueel support bieden aan de leden van de community, het organiseren van diverse activiteiten, educatie, sport, huiswerkbegeleiding en nog veel meer vrijwilligerswerk

De eerste officiële Herdenking van Samudaripen in Utrecht 2021

De tweede Herdenking van Samudaripen Utrecht 2023

Beelden ter herinnering aan Samudaripen

Wat is nodig voor een rechtvaardige rechtspositie van Romani volkeren?

Een aantal suggesties voor de Nederlandse situatie:

- Roma die staatloos zijn en/of staan geregistreerd met “nationaliteit onbekend” horen adequate en rechtvaardige toegang te krijgen tot de Nederlandse nationaliteit, hier zou men niet eens om hoeven te vragen maar aangeboden moeten krijgen van de Nederlandse overheid
- Gelijke toegang en kansen tot het verkrijgen van een standplaats als men daarvoor kiest – op dit moment is deze kans voor Roma nihil – discriminatie op het gebied van huisvesting bestrijden -
- Practice what you preach – kom de geratificeerde verdragen na zoals het verdrag tegen staatloosheid en ook die van andere grondrechten en mensenrechten om te respecteren
- Het vrijwilligerswerk dat Roma organisaties doen moet niet onderschat worden maar worden ondersteund met financiering en faciliteiten – met name tijdens de coronapandemie hebben zij veel opgevangen toen veel diensten beperkt of niet geopend waren. Ook is er een Roma Belangenbehartigingsnetwerk opgezet vanuit de organisaties zelf.
- Aandacht blijven vragen en actie ondernemen waar nodig om de rechtspositie te verbeteren en te versterken – zonder kennis, ervaring en activisme vanuit de Roma Grassroots is dit niet mogelijk – een doorslaggevende en besluitvormende rol is noodzakelijk om opgeworpen drempels te doen verdwijnen
 - Antiziganisme en Romahaat effectief op alle vlakken bestrijden, niet alleen met woorden op papier maar ook met daden – met volwaardige, leidende en gelijkwaardige stem van Roma Grassroots –

NEVER AGAIN

Dank voor uw belangstelling
Niet vergeten:
2 Augustus is de 80-jarige Herdenking
Samudaripen

Romani Anthem Djelem Djelem

- <https://www.youtube.com/watch?v=B8T8vsSWpmc>

